

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel.: 286 840 129
E-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

Důvěra vrcholným politikům – červen 2016

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v16-06</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>3. – 20. června 2016</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1005</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>209</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem – kombinace dotazování PAPI a CAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PI.2</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>12. července 2016</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jan Červenka</i>

CVVM Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., v červnovém šetření zjišťovalo, zda dotázaní důvěřují vybraným vrcholným politikům (viz tabulky 1 a 2).¹ Předložený seznam tentokrát obsahoval jména osmadvaceti **čelných ústavních činitelů**. Do výzkumu byli zařazeni prezident, předseda Senátu, předseda Poslanecké sněmovny, členové vlády, předsedové parlamentních politických stran, ombudsmanka, momentálně již bývalý guvernér ČNB a předseda Ústavního soudu.

Mezi nejvyššími ústavními představiteli státu je jako nejdůvěryhodnější hodnocen prezident Miloš Zeman, jemuž důvěřuje 54 % českých občanů, zatímco 39 % nikoli. Spolu s předsedou Ústavního soudu Pavlem Rychetským, jemuž důvěřuje 38 % občanů a 30 % mu nedůvěřuje, jsou jedinými ze zkoumaných politiků, u kterých podíl důvěřujících alespoň minimálně převážil nad podílem explicitně vyjadřované nedůvěry. U všech ostatních politiků, respektive ústavních činitelů zařazených do výzkumu, významně převažuje nedůvěra nad důvěrou.

Z hlediska výše samotného podílu důvěřujících za M. Zemanem v značném odstupu na úrovni okolo dvou pětin při navzájem malých rozdílech následují Andrej Babiš

¹ Otázka: „Přečtu Vám jména některých politiků. U každého mi, prosím, řekněte, zda mu důvěřujete nebo nedůvěřujete, či neumíte posoudit. Případně zda tohoto politika neznáte.“

(42 % důvěřujících, 51 % nikoli), Martin Stropnický (40 % důvěřujících k 46 % nedůvěřujících), Bohuslav Sobotka (40 % k 51 %) a již zmiňovaný Pavel Rychetský. Asi třetina Čechů důvěřuje Milanu Chovancovi (33 % k 41 %), Lubomíru Zaorálkovi (32 % k 46 %) či Tomiu Okamurovi (31 % k 56 %). Ostatní ústavní činitelé zařazení do výzkumu disponují důvěrou do 25 % s více či méně výrazným převísem podílu nedůvěřujících nad důvěřujícími.

Tabulka 1: Důvěra vrcholným politikům (v %)

	2013	2014				2015					2016		
	12	03	05	09	10	01	04	05	09	10	01	03	06
Zeman	x	47	x	49	x	40	x	41	x	46	56	x	54
Babiš	45	53	59	55	58	59	54	55	53	50	51	47	42
Stropnický Martin	45	50	x	45	x	46	x	44	x	42	45	x	40
B. Sobotka	42	46	47	43	46	53	46	53	49	46	43	41	40
Rychetský	x	46	x	43	x	48	x	45	x	44	43	x	38
Chovanec	x	16	27	23	28	35	32	32	32	35	39	35	33
Zaorálek	29	30	33	28	x	30	32	31	34	30	33	33	32
Okamura	47	47	43	34	39	34	24	24	30	28	29	33	31
Marksová-Tominová	x	17	x	21	x	25	23	25	26	26	26	24	25
Jurečka	5	17	19	20	23	22	20	27	24	24	24	23	24
Dienstbier	x	47	x	36	x	37	x	33	x	29	26	x	24
Bělobrádek	25	27	31	26	32	34	31	35	31	31	29	27	23
Šabatová	x	23	x	18	x	25	x	23	x	22	19	x	22
Filip	24	24	22	23	21	22	18	21	22	21	21	22	22
Šlechtová	x	x	x	x	x	12	x	14	x	15	17	x	21
Pelikán	x	x	x	x	x	x	x	13	x	17	18	x	21
Valachová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	13	13	x	20
Řok	x	x	x	x	x	15	x	20	x	19	21	x	20
Štěch	x	20	x	16	x	23	x	22	x	19	20	x	19
Hamáček	x	15	x	11	x	17	16	18	19	18	18	18	17
Němeček	x	12	x	11	x	14	x	14	x	15	19	x	16
Fiala	15	16	12	12	13	12	14	13	15	14	14	13	16
Mládek	x	12	x	12	x	16	x	15	x	15	18	x	14
Singer	x	7	x	8	x	8	x	8	x	9	11	x	13
Herman	x	10	x	8	x	12	x	12	x	11	12	x	13
Kalousek	10	x	11	x	11	x	13	x	11	x	13	15	13
Brabec	x	9	x	8	x	9	x	11	x	12	11	x	10
Lidinský	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené důvěry v posledním sledování, tj. v červnu 2016. Dopočet do 100 % představují odpovědi „nedůvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 3. – 20. 6. 2016, 1005 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

V porovnání s výsledky předcházejících výzkumů (viz tabulku 1) bylo zjištěno, že statisticky významně narostl podíl důvěřujících u ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Kateřiny Valachové (+7 procentních bodů od ledna 2016 při souběžném vzestupu podílu nedůvěřujících o 6 procentních bodů). Mírný nárůst důvěry oproti poslednímu srovnatelnému výzkumu z ledna letošního roku byl zaznamenán i v případě ministryně pro místní rozvoj Karly Šlechtové (o 4

procentní body). V obou těchto případech jde ovšem ani ne tak o pozitivní posun ve smyslu zvýšené důvěryhodnosti, jako spíše o přirozený důsledek toho, že obě členky vlády v uplynulém období dokázaly poněkud více vstoupit do povědomí veřejnosti, což se projevilo významnými poklesy podílu těch, kdo uvádějí, že tyto političky neznají (o 8 procentních bodů v případě Karly Šlechtové, o 14 procentních bodů v případě Kateřiny Valachové). Naopak pokles důvěry oproti posledním srovnatelným výzkumům byl zaznamenán v případě ministra financí Andreje Babiše (o 5 procentních bodů oproti březnu 2016, o 9 procentních bodů oproti lednu 2016), ministra obrany Martina Stropnického (o 5 procentních bodů od ledna 2016), předsedy ÚS Pavla Rychetského (o 5 procentních bodů od ledna 2016), místopředsedy vlády pro vědu a výzkum Pavla Bělobrádka (o 4 procentní body oproti březnu 2016, o 6 procentních bodů oproti lednu 2016) a ministra průmyslu a obchodu Jana Mládku (o 4 procentní body oproti lednu 2016).

Tabulka 2: Vyjádření důvěry či nedůvěry politikům – srovnání (v %)

	Důvěra +/- proti poslednímu šetření*	Nedůvěra	Nezná	Neví	Index 06/16 ** Důvěra/nedůvěra
Zeman	54	39	1	6	15
Babiš	42 (-5)	51	1	6	-9
Stropnický Martin	40 (-5)	46	4	10	-6
B. Sobotka	40	51	2	7	-11
Rychetský	38 (-5)	30	19	13	8
Chovanec	33	41	13	13	-8
Zaorálek	32	46	9	13	-14
Okamura	31	56	3	10	-25
Marksová-Tominová	25	32	31	12	-7
Jurečka	24	31	29	16	-8
Dienstbier	24	58	6	12	-34
Bělobrádek	23 (-4)	52	13	12	-29
Šabatová	22	33	31	14	-11
Filip	22	51	16	11	-29
Šlechtová	21 (+4)	27	37	15	-6
Pelikán	21	32	34	13	-11
Valachová	20 (+7)	29	38	13	-9
Ťok	20	36	30	14	-16
Štěch	19	31	36	14	-12
Hamáček	17	28	42	13	-11
Němeček	16	33	37	14	-17
Fiala	16	48	25	11	-32
Mládek	14 (-4)	35	38	13	-20
Singer	13	25	50	12	-12
Herman	13	32	44	11	-19
Kalousek	13	79	3	5	-66
Brabec	10	26	50	14	-16
Lidinský	4	16	71	9	-12

*Uvádíme pouze statisticky významné rozdíly ve srovnání s posledním šetřením důvěry u příslušného politika, tj. více než +/- 3 %.

** Rozdíl kladných a záporných odpovědí v aktuálním (červnovém) šetření.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 3. – 20. 6. 2016, 1005 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

V tabulce 2 znázorňující vyjádření důvěry či nedůvěry politikům je v posledním sloupci uveden index vyjadřující převahu pozitivních či negativních odpovědí. Jen dva ústavní činitelé zařazení do tohoto šetření (Zeman a Rychetský) mají celkově statisticky významně převažující kladné hodnocení. Naopak mezi politické osobnosti, které jsou vnímány dotazovanými občany většinou negativně (nedůvěru jim vyjádřila polovina a více dotázaných), patří Miroslav Kalousek, Jiří Dienstbier ml., Tomio Okamura, Pavel Bělobrádek, Andrej Babiš, Bohuslav Sobotka a Vojtěch Filip. Téměř polovina pak nedůvěřuje Petru Fialovi, Martinu Stropnickému a Lubomíru Zaorálkovi.

Do celkových výsledků se přirozeně promítá také to, že celou řadu politiků veřejnost doposud příliš nezná. Absolutní, více než dvoutřetinová většina občanů (71 %) nezná předsedu hnutí Úsvit – Národní koalice Miroslava Lidinského, polovina nezná dosluhujícího guvernéra ČNB Miroslava Singera či ministra životního prostředí Richarda Brabce, zhruba dvě pětiny či o málo více dotázaných neznají ministra kultury Daniela Hermana, předsedu PS Jana Hamáčka, ministra průmyslu a obchodu Jana Mládka, ministryni školství, mládeže a tělovýchovy Kateřinu Valachovou, ministra zdravotnictví Svatopluka Němečka či ministryni pro místní rozvoj Karlu Šlechtovou. Zhruba třetina pak nezná předsedu Senátu Milana Štěcha, ministra spravedlnosti Roberta Pelikána, veřejnou ochránkyni práv Annu Šabatovou, ministryni práce a sociálních věcí Michaelu Marksovou-Tominovou či ministra dopravy Daniela Ťoka.